

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 198

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 19 aprilie 2001

SUMAR

Nr.	Pagina	Pagina
LEGI ȘI DECRETE		DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE
190. — Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 4/2000 privind aprobarea plafonului de îndatorare publică externă a României pentru anul 2000	1	Decizia nr. 264 din 19 decembrie 2000 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia 3-5
251. — Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 4/2000 privind aprobarea plafonului de îndatorare publică externă a României pentru anul 2000	2	Decizia nr. 8 din 16 ianuarie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/1998 „privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România”, precum și a poziției nr. 13 din anexa la această ordonanță 6-8
★		
252. — Decret privind acordarea gradului de general de brigadă unui colonel din Ministerul Apărării Naționale și trecerea acestuia în rezervă	2	

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 4/2000 privind aprobarea plafonului de îndatorare publică externă a României pentru anul 2000

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 4 din 21 ianuarie 2000 privind aprobarea plafonului de îndatorare publică externă a României pentru anul 2000, emisă în temeiul

art. 1 lit. B pct. 20 din Legea nr. 206/1999 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 25 din 24 ianuarie 2000.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 15 februarie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 15 martie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ALEXANDRU ATHANASIU

București, 17 aprilie 2001.
Nr. 190.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței
Guvernului nr. 4/2000 privind aprobarea plafonului
de îndatorare publică externă a României pentru anul 2000**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din
Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței
Guvernului nr. 4/2000 privind aprobarea plafonului de îndatorare publică
externă a României pentru anul 2000 și se dispune publicarea acestei legi
în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 13 aprilie 2001.

Nr. 251.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acordarea gradului de general de brigadă unui colonel
din Ministerul Apărării Naționale și trecerea acestuia
în rezervă**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 99 din Constituția
României, precum și ale art. 43 alin. 1 lit. a), ale art. 45 lit. a), ale art. 66
alin. 1 și ale art. 85 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 80/1995 privind statutul
cadrelor militare,

având în vedere propunerea ministrului apărării naționale,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Pe data de 31 martie 2001 se acordă gradul de general de
brigadă domnului colonel inginer Costache Toader Năstasă.

Art. 2. — Pe data prevăzută la art. 1 domnul general de brigadă ingi-
ner Costache Toader Năstasă se trece în rezervă.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE

București, 13 aprilie 2001.

Nr. 252.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 264

din 19 decembrie 2000

**privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (3)
din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia**

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, excepție ridicată din oficiu în Dosarul nr. 1.078/2000 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal răspunde Filimon Neculai, prin avocat Dan Laurențiu Stoicescu, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul părții Filimon Neculai susține că excepția de neconstituționalitate ridicată de instanța de judecată este neîntemeiată, arătând că asupra dispozițiilor legale criticate Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, în sensul că acestea sunt constituționale.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că stabilirea unor măsuri reparatorii de care urmează să beneficieze foștii proprietari ține de opțiunea politică a legiuitorului, iar instanțele de judecată, în realizarea actului de justiție, verifică dacă în fiecare speță sunt îndeplinite condițiile pentru restituirea imobilelor.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 4 mai 2000 Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, excepție ridicată din oficiu de instanța de judecată în Dosarul nr. 1.078/2000 al acelei instanțe, privind judecarea apelului declarat de intervenientul Mircea Popescu și de pârâul Consiliul General al Municipiului București împotriva Sentinței civile nr. 1.680/1999, pronunțată de Tribunalul București. Obiectul litigiului judecat de instanța de fond îl constituie acțiunea pentru restituirea unui imobil trecut în proprietatea statului prin naționalizare, potrivit Decretului nr. 92/1950.

În motivarea excepției de neconstituționalitate instanța de judecată arată că prin dispozițiile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 a fost definită noțiunea de „*titlu valabil*”, de a cărui existență este legată păstrarea de către stat a

bunurilor dobândite, numai dacă „intrarea în proprietatea statului a bunului a avut loc cu respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care România era parte și a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat”, iar prin alin. (3) al art. 6 s-a prevăzut „dreptul instanțelor judecătorești de a stabili valabilitatea titlului statului asupra bunurilor dobândite în intervalul de timp 6 martie 1945—22 decembrie 1989 [...]”. În concepția instanței de judecată aceste dispoziții ale art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 încalcă prevederile art. 125 alin. (3) și ale art. 144 din Constituție, care privesc stabilirea competenței instanțelor judecătorești și atribuțiile Curții Constituționale, precum și prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție, care consacră principiul neretroactivității legii, acest din urmă text fiind invocat în raport și cu art. 20 alin. (2) din Constituție, referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului. În esență, autorul excepției consideră că, potrivit textelor de lege criticate, instanțele de judecată „înfăptuiesc controlul constituționalității legilor de naționalizare adoptate în intervalul de timp 6 martie 1945—22 decembrie 1989”, ceea ce, conform opiniei sale, contravine „articulului 144 din Constituție, care atribuie numai Curții Constituționale dreptul de a controla constituționalitatea legilor”. Se arată, în continuare, că sub regimul constituțiilor adoptate „în intervalul de timp 6 martie 1945—22 decembrie 1989 nu erau instituite organisme care să efectueze controlul constituționalității legilor, o astfel de competență neavând-o nici instanțele judecătorești”. De asemenea, se mai arată că în legile de naționalizare nu era prevăzută nici posibilitatea atacării lor în instanță. În consecință, apreciază autorul excepției, „o lege care ar investi în prezent instanța cu competența de a controla constituționalitatea legilor adoptate înainte de intrarea în vigoare a actualei Constituții ar retroactiva, fapt care aduce atingere principiului neretroactivității legilor nepenale, înscris în art. 15 alin. (2) din Constituția României”. Continuându-se acest raționament, se apreciază de către autorul excepției că „o lege actuală care atribuie instanței judecătorești dreptul de a controla conformitatea legilor de naționalizare adoptate în trecut cu dispozițiile constituționale de la acea dată, drept pe care instanțele nu-l aveau la vremea respectivă, retroactivează”. Pe de altă parte, instanța consideră că „o lege care stabilește în competența instanțelor judecătorești dreptul acestora de a examina situații juridice născute și încheiate înainte de adoptarea ei contravine dispozițiilor art. 125 alin. (3), raportate la art. 15 alin. (2) din Constituția României [...]”. Instanța mai consideră, de asemenea, că „prin prevederile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 s-a dat efect retroactiv dispozițiilor art. 20 alin. (2) din Constituție”, încălcându-se astfel dispozițiile constituționale ale art. 20 alin. (2), raportat la art. 15 alin. (2), întrucât, conform textului de lege criticat pentru neconstituționalitate, în procesul de examinare a titlului de dobândire a bunului

de către stat, în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, instanța trebuie să verifice conformitatea legii respective cu constituțiile din acea perioadă și, în același timp, și cu tratatele internaționale la care România era parte, deși constituțiile în vigoare în intervalul respectiv nu conțineau nici un fel de referire în această privință.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și optează pentru respingerea acesteia. În susținerea acestui punct de vedere se arată că „în mod direct, art. 6 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 prevede doar obligația instanței de a verifica valabilitatea nașterii sau transferului dreptului de proprietate al statului asupra bunurilor naționalizate, expropriate, confiscate etc., în raport cu legea, Constituția și tratatele”. De asemenea, se arată că „în mod indirect însă, dat fiind principiul supremației Constituției, instanțele au a verifica și dacă legile contraveneau constituțiilor anterioare, pentru a stabili dacă reglementările ordinare puteau produce ori nu efecte”. Se consideră de către Guvern că, deși soluția este discutabilă, întrucât în practica instanțelor unele dintre acestea pot stabili, de exemplu, că Decretul nr. 92/1950 contravine Constituției din 1948, iar altele, dimpotrivă, pot să-i constate constituționalitatea, nu se poate totuși aprecia că „atribuirea unei asemenea competențe instanțelor judecătorești constituie o încălcare a art. 15 alin. (2) din Constituție. Dimpotrivă, o asemenea competență este o expresie a principiului *tempus regit actum* — verificarea unui raport juridic în raport cu legislația în vigoare la momentul nașterii, modificării sau stingerii sale”. De asemenea, se apreciază în punctul de vedere al Guvernului, „nici atribuirea unei noi competențe instanțelor judecătorești nu poate constitui o încălcare a neretroactivității legii, chiar dacă vizează verificarea unor situații juridice care și-au produs efectele sub imperiul unei legi care nu mai este în vigoare, deoarece chiar legea actuală leagă anumite efecte juridice — dreptul de retrocedare, de despăgubire — de acele situații juridice trecute”. În sfârșit, se mai arată că asupra constituționalității art. 6 din Legea nr. 213/1998 Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 136/1998.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit.c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, care au următorul cuprins: „(1) *Fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, dacă au intrat în proprietatea statului în*

temeiul unui titlu valabil, cu respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care România era parte și a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat. [...]

(3) *Instanțele judecătorești sunt competente să stabilească valabilitatea titlului.*”

Textul de lege criticat este considerat neconstituțional de autorul excepției, în raport cu dispozițiile constituționale ale art. 15 alin. (2), ale art. 20 alin. (2) și ale art. 125 alin. (3), care au următorul cuprins:

— art. 15 alin. (2): „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile.*”;

— art. 20 alin. (2): „*Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.*”;

— art. 125 alin. (3): „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege.*”

De asemenea, textul de lege criticat este considerat neconstituțional și pentru că ar încălca prevederile art. 144 din Constituție, referitor la atribuțiile Curții Constituționale, prevederi care, astfel cum motivează instanța judecătorească prin încheiere, „atribuie numai Curții Constituționale dreptul de a controla constituționalitatea legilor”.

Curtea, examinând dispozițiile art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, constată că acestea nu încalcă nici unul dintre textele Constituției invocate în motivarea excepției de neconstituționalitate.

În realitate, prin dispozițiile alin. (1) al art. 6 din Legea nr. 213/1998 se stabilește că fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, pe lângă alte bunuri, și acelea care au fost dobândite de stat în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, în temeiul unui titlu valabil. Curtea observă că reprezintă o opțiune a legiuitorului modul în care sunt determinate condițiile de îndeplinirea cărora depinde apartenența bunurilor la domeniul public sau privat al statului, precum și modul în care sunt stabilite criteriile de apreciere a valabilității titlurilor prin care bunurile au fost dobândite, pe baza raportării acestora la cadrul constituțional și legal în vigoare la data preluării bunurilor de către stat. Textul art. 6 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia are așadar caracterul unei condiționări legale a apartenenței bunurilor preluate de stat în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 la domeniul public sau la domeniul privat al statului. Este constituțional ca Parlamentul să fi optat pentru soluția cuprinsă în textul criticat pentru neconstituționalitate și să considere, în mod indirect, că bunurile care nu au intrat „în temeiul unui titlu valabil” în proprietatea statului să nu fie incluse în domeniul public sau privat al statului și astfel să poată fi revendicate de către cei de la care au fost preluate în mod abuziv, așa cum prevede alin. (2) al art. 6.

Curtea reține, în consecință, că prevederile art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 nu contravin dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, care consacră principiul neretroactivității legilor. Prevederile Legii nr. 213/1998 se aplică de către instanțe după intrarea în vigoare a acesteia și nu produc efecte pentru perioada anterioară. Faptul că în alin. (1) al art. 6 din Legea nr. 213/1998 este indicată, pentru aprecierea valabilității titlului pe baza căruia bunurile au fost dobândite de stat în trecut, „respectarea tratatelor internaționale la care România era parte și a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat [...]”, nu are semnificația retroactivării dispozițiilor Legii nr. 213/1998 și ale